

➤ Midä muutostu tulou s. 2

Aleksandr Petrovič Hudilainen on Karjalan piämiehenny vuvven aigua. Omis ruadolois täs ruadovuvves da tulielois ruadolois piämies saneli press-konferensiel mennyt nedälil. Enzimäine dielo, kudamua mainiči Karjalan piämies, oli se, ku oraskuun lopus Ven'an prezidentu ualekirjutti käskyn Karjalan tazavallan 100-vuozipäivän pidämizeh nähte.

➤ Luajittih lippu, miäräiltih sobua s. 4

Meliorativnoin keskiškolan 1. kluasan lapset vastavuttih "Oman Muan" ruadajien Natalja Sinitskoin da Margarita Kemp-pazenke. Natalja Sinitskaja saneli omas kniigas "In'aine". Margarita Kempainen ozutti, mittumih sobih šuorivuttih da mittumii čomenduksii piettih karjalazet naiset da miehet XII vuozisual.

➤ Minun tuatto s. 5

Tuatto oli ylen ruadai. Häi oli korgiesti opastunnuh, äijän tiedäi da maltai ristikanzu. Lienne ku ruadanuh, ga ruadanuh kunnolleh. Pani äijän vägie omah ruadoh, toiči duumaičen liijakse kai. Ei žiälöinnyh iččie. Čakkailin händy sendäh, ga toizin häi eigo voinnuh, eigo maltanuh.

➤ Karjal on minun toine kodimua s. 6

Kummažen-joukon pajattajien joukos on yksi ven'alaine naine – Lilija Mihailovna Volčkova. Alavozen kyläh häi tuli elämäh vuvvennu 1996 da kerras tartui karjalan kielen opastundah. – Kuibo silläh, sanoi Lil'a Mihailovna, – kuduas kohtas elät, pidäy tiediä sen rahvahan kieli.

Vikse kaikis enimite lapsii miellytti čuruandumägi. KUVA: NATALJA SINITSKAJA, "OMA MUA"

Hyvä lahju lapsile

» Lapsien puolistuksen päivänny, 1. kezäkuudu, Uvves Vilgas oli avattu uuzi kižuandukohtu lapsih niškoi, kuduale nimekse pandih "Teremok". Sie tottugi on puuhine čomaluduine kodine ikkunazienke, paiči sidä vie čuruandumägi, liedžut, pyörii ratas, puuhine mašinaine. ➔ [Sivu 3.](#)

Midä muutostu tulou

» Aleksandr Petrovič Hudilainen on Karjalan piämiehenny vuvven aigua. Omis ruadolois täs ruadovuvves da tulielois ruadolois piämies saneli press-konferensiel mennyt nedäilil.

TAMARA SIDOROVA

Enzimäine dielo, kudamua mainičči Karjalan piämies, oli se, ku oraskuun lopus Ven'an prezidentu ualekirjutti käskyn Karjalan tazavallan 100-vuozipäivän pidämizeh nähte. Sih pruazniekkah, Hudilazen mugah, pidäy hyvin varustuakseh: panna kundoh kai vokzualat, aeroportat, dorogat, opastus- da kul'ttuurulaitokset, suaja guazu Karjalan piirilöih. Sih Karjalan vuozipäivässäh on vie pitky taibaleh, seičcei vuottu. Midähäi uuttu rodieu Karjalas ruattu lähiaigua?

Dorogat pannah kundoh

– Tänävuon roih kohendettu Kola-dorogan 90 kilometrine pala, sanou Hudilainen. Piämies uskaldau, ku Petroskoisgi terväh roih pandu kundoh pihat da dorogat.

Tänävuon Karjalan dorogoin kohendamizeh annettih 6,7 miljardua rubl'ua, mi on 1,5 kerdah enämbi, migu oli annettu mennyt vuon.

– Kus minä elän, sie kai kunnos on, kui linnan keskučasgi. Ruadoh minä nareko astun eri dorogoi myöte, kačon, ollahgo kunnos toizet pihat. Ga toizis pihois, enimyölleh sie, kus on puutaloidu, ei ole por'adkua. Minä jo annoin käskyn panna kundoh pihadorogat, iče sit kačon, kuibo kai ruattih. Tah-ton, ku rahvas sit otettas iäres omis mašinois kirjutukset, kudamien periä ainos tulou hui-giedu nähtä (Monien mašinoin tagaikkunoil on kirjutettu: "Mittuine valdu, moizet dorogatgi" – toim.)

Midä koskou tuliedu aigua, Hudilainen sanou, ku vuvvennu 2016 roih azuttu uuzi dorogu Sortavalah, vuvvennu 2018 rodieu uuzi dorogu Piiterispäi Priäzäh, kudamua myöte voibi

Moizet suuret press-konferentsiet Karjalan piämies uskaldi piidiä kaksi kerdua vuvves.

« Hudilainen paheksiu, ku Karjalan ekonomiekku on vaigies tilas tänäpäi.

– Tottu, vastai piämies. – Sie terväh roih azuttu mägihihtokeskus. Rodieu sie kreselnoi podjomniekkugi, kudamah syndy nelli ristikanzua. Sil voibi ajelta jo täl kezäl, kaččuo kylän ymbäristyö korgevuol.

Uvves keskukses voibi ottua käyttöh sportubrujat, syvvä da huogavuo. Hudilazen mieles, tämä hiihtokeskus rodieu parahakse huogavundohtakse petroskoilazile da Karjalan eläjile jo tuliel talvel.

Ližäakse, Karjalan piämies mainičči vie sih nähtegi, ku Karjalas pidäy täyTTY vägie kehittä turizmia. Sih niškoi kačotah piidiä yhteisruaduo suurimien turizmulaitoksienke. Ku ruvennou kehittymäh turizmu-ala, kehitty ekonomiekkugi. Muga, sanommo, vuvvennu 2012 ven'alazet turistat tuodih Suomeh 10 miljardua jevruo.

Guazu suajah piirilöih

Vuozinnu 2014–2016 Karjalan eri čuppuloih roih suadu luonnonguazu. Sih niškoi Gazprom andoi jo 7,9 miljardua rubl'ua. Enne kaikkie guazu rodieu suadu Anuksen, Pirkänrannan, Lahdenpohjan da Sortavalan piirilöih. Guazubutket pannah Luadogan järves ymbäri. Pannah butket Oniegan päivänlaskupuolen rannikolgi. Hudilazen mugah, guazan suamine kebjendau ekonomiekkualan laitoksien ruaduo.

ruttoh piästä Piiterin lähikohitispäi Priäzäh kahtes puolenke čuasus.

Poujezdua Jovensuuh toinah ei rodei

Press-konferensiel Karjalan piämies kyztyttih, konzubo poujezdu Petroskoi-Jovensuu rubieu käymäh alallizesti.

– Poujezdu, kudai lähti Suomeh Uuttu vuottu vaste, oli täyzi rahvastu. Kai bilietät sih pou-

jezdah myödih ylen terväh. Toizeh poujezdah, kudai lähti Jovensuuh Naizien päiviä vaste, jo ei olluh sen verdua himoniek-kua. Oli myödy vai 90 prosentua biliettiä, netgi odva myödih, hos oligi hyvä rekluamu azuttu sih niškoi. Ku rahvas ei ruvetanne ajelemah sil poujezda Suomeh, sit ei ni rodei sidä poujezdua. Yksi dielo on taluttua rajanvardoiččijoi raududorogan rajale, kui oli nämä kaksi kerdua ruattu, toine dielo on nos-

tua rajanylitändykohtu, sih menöy dengua. Suomelazetgi tahottas, ku poujezdu Petroskoih kävys alallizesti. Omas puoles suomelazet uskaldetah, ku joga poujezdas Jovensuuspäi Petroskoih rodieu lähes 200 suomelastu, sellittäy Aleksandr Hudilainen.

Roinnogo alalline poujezdu vai sidä ei rodei, Hudilainen uskaldi ilmoittua lähiagua.

Lendokonehel Piiterih

Kezäkuun 6. päiväs algajen Piiterih voibi piästä lendokonehel. Lendokoneh rubieu käymäh kaksi kerdua nedälis – ezmäs-sargen lendokoneh lähtöy Petroskoispäi 5.55 aigah da nellänpäin – 15.00 aigah. Lendokoneh syndy vai 75 matkustajua. Tämä reisu jatkuu 30. kylmykuussah.

Tulien vuon, Hudilazen sanoin mugah, federalizes b'udžietas annetah 735 miljonna rubl'ua Karjalan lendoalan kehittämizeh. Nämmih dengoih huavatah avata lendokonehreisut Petroskoispäi Sortavalah, Kostamukseh da Puudogah.

Joudaval aijal Jalgubah

Jalguban kylän eläjät kyztytäh, tottugo hejän kyläs avatah mägihihtokurortu.

Tänävuon roih kohendettu Kola-dorogan 90 kilometrine pala. KUVA: OL'GA SMOTROVA, "OMA MUA"

Kižuandukohtan avajazis ruskei lentaine leikattih Severtransstroi-firman piälükön sijahine Vasilii Telitsa, kuuzivuodehine Uvven Vilgan eläi Nast'a Prončenko da paikallizen haldivon piälükö L'udmila Jelisejeva. KUVA: NATALJA SINITSKAJA, "OMA MUA"

Hyvä lahju kyläläzile lapsile

NATALJA SINITSKAJA

Kižuandukohtan avajazet roittih tovellizekse pruazniekakse kaikile kyläläzile lapsile. Niilöin keskes oli detsavunigästy dai školaniekkuaigi, hos oli opastundupäivy.

– Tämä on hyvä kohtu lapsile kižata. Se on keski kylä, rinnal ollah laukat, paikalline ičehaldivo, kehui Uvven Vilgan paikallizen halličuksen piälükö L'udmila Jelisejeva. – Olemmo hyvä mieles, ku saimmo moizen lahjan pruazniekkupäiväks.

Tämän kohtan lapsile elostettavakase hommai firmu "Severtransstroi".

Sen piälükö Aleksi Sudnikovič ei tulluh kižuandukohtan avajazih, ku vaste ei ammui hänel ičel rodiihes tytär. Eigo vie sendäh biznesmies otavunnuh moizeh hyvä ruadoh?

– Anna jogahizel lapsel roihes tuatto da muamo. Anna jogahistu lastu suvajah perehes, kazvattahes lapset mielevät da hyväntahtozet, toivotti firman piälükön sijahine Vasilii Telitsa.

Aijan ukses sivottu ruskei lentaine leikattih kolmei – L'udmila Jelisejeva, Vasilii Telitsa da Uvven Vilgas eläi kuuzivuodehine Nast'a Prončenko. Vahnembil lentaine leikkavui kerras, tyttözel se ei kerras stuanivunnuh, ga vahnembat sit autettih.

Toinah sorkat viuhki lapsil juostes, ku vois enzimäziks liežuuo da čurata, pyörie da ajua.

– Moine on hyvä mäginne, muga muanittajen läpettäy, ga hos iče istavu da čurua, sanottih vahnembien kluasoin opastujat, – ga jo huigiettavu on pienembii lapsii.

Uvven Vilgan paikallizen haldivon piälükön L'udmila Jelisejevan sanoi mugah on tovelline problieumu hommata moine elostuskohtu lapsile.

– Enne myö ruavoimmo Jegoza-firman kel. Ga heil kai elostusvehkehet ollah raudahizet da plastmassahizet. A ku myö Karjalas elämmö, ga puus luajitut oldas parembat lapsile elostua da čomembat kačuo. Sendäh, konzu meijän bokkukyläs rubei ruadamah "Severtransstroi" da myö tiijustimmo, ku paiči kodiloi hyö luajitah vie moiziigi elostusii lapsih niškoi, ga kerras heih tartuimmo. Ku iče kaikkes maksazimmo, se olis ylen kallis meile, lä-

hes 300 tuhattu rubl'ua. A heijän avul maksoimmo vaigu 99 tuhattu. Raudaidu kižuandukohtas ymbäri on luajittu Taganrogas, ku meil Petroksoil moine luajittua on kahtu kerdua kallehemi.

Nygöi L'udmila Jelisejevan sanoin mugah häi kuččuo kaikkii kylänevostoloin piälükölöi, ku hyö kačottas Uvven Vilgan čomuttu da luajitettas omien kylien lapsile semmozet.

Samannu piän Vahnas Vilgas sežo avattih elostuskohtu lapsile. Paiči sidä mollembis kylis lapsile juattih jäämaiduo. Sidähäi valvatettihgi vahnembazet lapset. Uvven Vilgan lapset suadih sen lahjakse Slavmo-maidokombinuatas. Ga 120 palas jäämaiduo rodih vähä, Vilgan kylän lapsile niilöi ei täydynh, sendäh paikallizil herroil pidi mennä laukkah da ostua ližiä.

Sit paikallizet nuoret artistat vieltettih pajuo da trešnitih tansuu. Hyväs ezitykses hyö suadih lahjat, kuduat kerättih Suomi-Ven'an-seuran Tampereen linnan ozastolazet.

A sen jälles kaksikymmen Uvven Vilgan lastu, kuduat aktiivizesti ruattih kylän kultuurutalois, lähtietih Petroskoile. Enzimäi kanzallizes teatras hyö kačottih Ruskei kuk-

« Se tottu-gi on kui "Teremok": puuhine čomaluduine kodine ikkunazienke, paiči sidä vie čuruandumägi, liedžut, pyörii ratas, puuhine mašinaine.

kaine -suarnua, kudai kaikkii ylen äijäl miellytti, sit lapsii syötettih da juottettih, taluttih muzeih da annettih vie lahjuagi. Petroskoile kerdyi aiga suuri joukko lastu Karjalan kaikis piirilöispäi. Tämän matkan heile hommai Ven'an Lapsien Fondu da autoi paikalline haldivo.

Uvven Vilgan emändän L'udmila Jelisejevan sanoin mugah lähi aigua keski kyläle vie azetetaht sportuvehkehet, kudamil voijah lujottua nivelii da lihaksii suurembat lapset da vahnembat. Paiči sidä luajitah vie eräs elostuskohtu loittozil pihoi eläjih lapsih niškoi.

Omi mieli kirjutakua
<http://vk.com/feed#club17159843>

Kezoil olgua varavozilleh

OLEG MOŠNIKOV

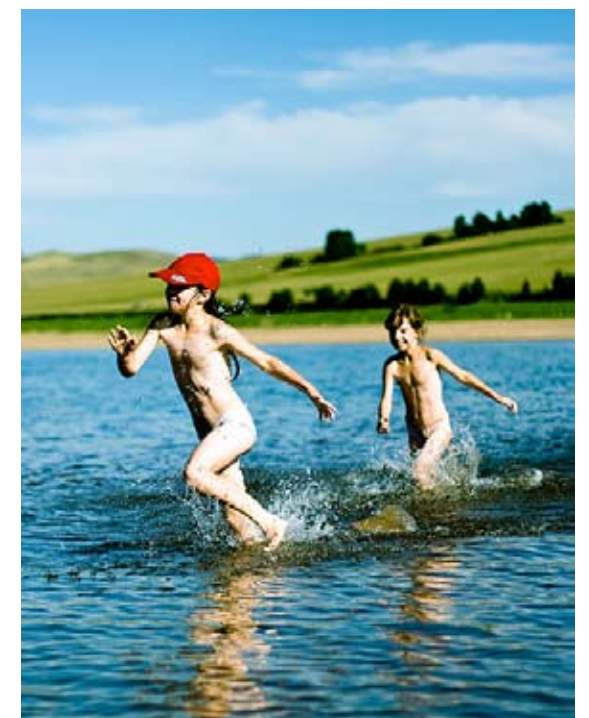
Lapsil opastunduvuozu tulou loppuh. Kezäl hyö yhty tottu ruvetah käymäh kezoile. Kengo lähtöy kyläh, kengo luagerih, kengo rubieu huogavumah linnas. Ga voigo huogavundu olla turvalline lapsile? Sidä huoliu myö Karjalan tazavallan hädätöin ministerstvu, kudaman eräs piäruadolo on rahvahan turvallizus. Sendäh tahtozin vahnembile sellittä, kuibo lapsel pidäy olla järvel libo jovel loman aigua.

Puaksuh meil pyzytäh povvat da lämmät siät, ga pidäy mustua, ku hos vezi ongi 20 gruadussii lämmemi, vies ei sua olla enämbi 15 minuuttua. Vahnembil pidäy hyvin kačuo sidä.

Kezoittua vierahas da tundemattomas kohtas ei suas, parembi käygi sinne, kus on rahvastu. Kerran ku tulitto vierahah kohtah, ga kačokkua hyvin joven pohju. Pidäs ku rannal ainos olis kentahto.

Lapsile pidäy mustua, ku kezoittua suau vai tiettylöis kohtis da aiguzien aigah. Ei sua čukelduakseh tundemattomas kohtas, pohjashäi voi olla partu, hagu, kive. Ei sua kezoittua suodunuzis jogilois da järvilöis. Nikonzu älgä uijekua loitokse nigo iče, nigo matrasoile. Uijella soudajien laivoin, venehien rinnal sežo ei sua. Bauhusiä ei ole hyvä kezoitandah niškoi.

Älgä nikonzu uidakkua vastuvirdah, ku virdu on ylen ravei. Parembi uidakkua myödyvirdah, vie muga ku se tuos randah. Ku puutuit vezipyördieh, ga hengähtäi syväh, čukeldai da opi piästä pyördies bokkah. Uidajes ku rubei vedämäh nivelii, ga kiänny sellälleh da uija randassah muga. Opi hieruo nivelii da vaihtua uijandutaba. Älgä huijustelkua kučuo abuh.

Kiirehtäkkiä postale!

Oma Mua -lehten toimitus ilmoittau aksies "Tilua lehti da sua lahju". Tilua lehti, työnä libo tuo kuitti Oma Mua -lehten toimitukseh, yhty arbajazih da sua lahju. Hommua Oma Mua -lehten 10 tilavustu tuttavile, omahizile da dovarišoile da sua lahjakse kahtenhengen palatku. Hommua Oma Mua -lehten 20 tilavustu da sua lahjakse trimmer. Ku suaja lahju, työnä libo tuo Oma Mua -lehten tilavuskuitit vuvven 2013 toizele puoliškole toimitukseh. Lehten tilavushindu on kaikkiedah 213,18 rubl'ua.

Livvikse da vienakse

Almanakku 2013 piäzi ilmah

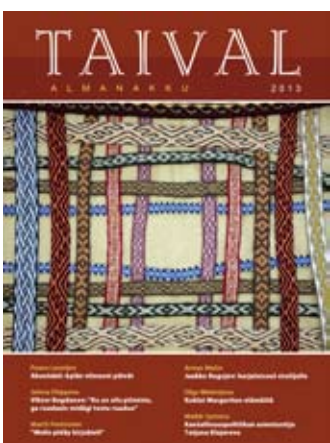
Vuvves 2006, konzu piäzi ilmah ensimmäine karjalan-kieline "Taival" on mennyh seičči vuottu. Tämän vuvven almanakku on jo viijes.

Enimät "Taivalah" kirjuttajat kirjutetah omal kielel - livvikse da vienakse. Ga on mostugi, ket kirjutetah ven'akse, ga mejän aihielois. Pahakse mielekse vai gu yhtes, vuvvennu 2011 ilmah piässiös, almanakas oli lyydinkielisty kirjutustu Miikul Pahomovas da Vladimir K'uršunovas. Eigo lyydiläzil pidäs olla aktiivizembinnu, ku kerran hyö tahtotah lyydin opastustu školis, ku kerävytäh omih liittoloih. Da onhäi se ruado kiitettävyy da kannatettavu kaikis puolis. Jogahizel karjalazel on oigevus paista omua kiely, opastuo da opastua sidä, kirjuttua omal kielel. Ga vai gu jogahizel pidäy. Kyzö omal ičel, midä minä voim ruadua oman kielen da rahvahan hyväkse da midä minä olen ruadanuh niilöin hyväkse.

Tämän vuvven almanakas, kui iellezsgi, emmo jaganuh kirjutuksii murdehien mugah, javoimmo net aihieloi myöte. Hyvinhäi ellendetäh livviköt vienalazien kirjuttajien mielii, dai vienankarjalazet, toivommo, mielihyvä lugietah liygiläzien kirjutuksii. Opimmo pujoitua viijendeh almanakkah runuo dai prouzua, oučerkua da kriitikkukirjutustu. Ku almanakku piäzi ilmah Karjalazien VII kerähmyö vaste, painammo täs kirjutuksii sih nähte, mis algavui 1980-luvun lopus ruado karjalan kielen säilyttämizekse da kehittämizekse, kui jatkuu se ruado da mittumih tuloksiih piäzimmö.

Aigu ozuttau, ku karjalan kieli on piässiyh jo moizele kehityksen tazole, ku voimmo da rubiemmogi valliččemah painettavakse parembii kirjutuksii. Vuottazimmo tulieh kuvvendeh almanakkah uuttu runuo da mielykiinnittäjiä prouzua. Tahtozimmo nähtä nuorembien kirjuttajien tevoksii, ku nuorel lugijal on parembi lugie nuoren kirjuttajan kirjutettuu, kudai ellendäy vadrastujan polven huolii da mielii.

NATALJA SINITSKAJA
toimituskunnan puoles

Lapset kačottih karjalazih ruuttih šuoritettuloi tyttilöi da ihailtih "tytön" čomenduksii da "brihačun" piendy veičtyty. KUVA: OL'GA SMOTROVA, "OMA MUA"

Luajittih lippu, miäräiltih sobua

» Meliorativnoin keskiškolan 1. kluasan lapset vastavuttih "Oman Muan" ruadajien da Karjalan Rahvahan Liittoh johtokundah kuulujien Natalja Sinitskoin da Margarita Kemppezanke.

OL'GA SMOTROVA

"Oman Muan" ruadajat Natalja Sinitskaja da Margarita Kempainen tuttavuttih Meliorativnoin kylän 1. kluasan lapsienke, kudamat tänävuon ruvettih opastumah karjalan kiely.

Natalja Sinitskaja saneli vähäzen omas kniigas "In'aine", se kniigu lapsile ei olluh tuttu vie. Jällespäi "omamualazet" opastettih lapsii luadimah karjalazien lippuu.

– Karjalalhäi on toine lippu – ruskei, sinine da vihandu kolme junuo, kummeksittih lapset Uhtuon lipun nähtyy.

– Se on Karjalan lippu, a se, kudamua rubiemmo azumah, on karjalazien lippu. Joga kanzalhäi on oma lippu, sellitti opastujile Natalja Sinitskaja.

Terväh pienet liput oldih valmehet. Lapset fotografiruittihes niilöinke da otettih net liput mustokse.

Jällespäi Margarita Kempainen saneli da ozutti, mittumih sobih šuorivuttih da mittumii čomenduksii piettih karjalazet naizet da miehet XII vuo-

Enzimäzen kluasat opastajat mielihyvä miäräiltih XII vuozisuan karjalazii ruuttii. KUVA: OL'GA SMOTROVA, "OMA MUA"

zisual. Margarita saneli myös, kui nieglottih sukkiä da alazii, mis ommeltih jallaččii da kui viritettih tuldu. Lapset iče arvail-

tih, miksebo karjalazel neidizel ennevahnas pidi olla veičči vyös. Iče lapsetgi suadih miäräillä kudamidä ennevahnallistu sobua.

« Meliorativnoin školas karjalua ei opastettu lapsile kaksi vuottu, ei olluh opastajua.

Uvvesah opastumah kiely

Meliorativnoin školas karjalua ei opastettu lapsile kaksi vuottu, ei olluh opastajua. Täs opastusvuvves algajen opastamah karjalan kiely školah tuli nuori opastai Dubitskaja Ol'ga Al'bertovna. Kiely opastetah 1. da 5. kluasoin opastujile, kaikkiedah kiely opastuu 25 školaniekkua. Algukluasoin opastajat sanotah, ku karjalastu kyläs on vähä, ga lapsien joukos on mostu, kel on karjalazet juuret. Enne školah lähtendiä lapsii harjaitetah kieleh päivykois.

Omi mieli kirjutakkaa
<http://vk.com/feed#club17159843>

Minun tuatto

JELENA FILIPPOVA

Kirjuttua tämä jo ammui oli mieles. Ga en tiedänyh kui da midä pidäy kirjuttua. Varain vikse ku kirjuttus ei rodei moine, mittumannu sil pidäs olla. Väheksin vie omua kirjuttajan neruo. Da tottu sanuo duumaičin, ku ylen vähän tijän omas tuatas. Duumaičin, pagizutan t'outua, tuatan sizardy, da muamua, anna hyö juohatellah, midä konzu oli heijän elokses. Ga ollougo se targei? Voinhäi kirjuttua, midä iče tijän tuatas, midä näen da ellendän hänes kui ristikanzas. Händy parembuahäi minuh niškoikikedä ei oluh.

Ruado andoi vägie

Tuatto oli ylen ruadai. Häi oli korgiesti opastunnuh, äijän tiedäi da maltai ristikanzu. Lienne ku ruadanuh, ga ruadanuh kunnolleh. Pani äijän vägie omah ruadoh, toiči duumaičen liijakse kai. Ei žiälöinnyh ičcie. Čakkailin händy sendäh, ga toizin häi eigo voinnuh, eigo maltanuh. Ruavos, konzu pidi, konzu midägi rodih, ga oli yöt dai päivät. Konzu kai hyvingi oli, huogavopäivin, muite kävyi kaččomah kui kai on. Ruado oli hänele targei, häi ei voinnuh olla ruadamata.

Mustan kui äijy hyviä miely oli hänel, konzu häi tuli järilleh ruadoh Koneh. Sel'hoztekniekas, kudamas sit tuli Kone, tuatto ruadoi enimät vuvvet. Tämä ruado, tämä laitos sanozin oli hänele ku nelläs lapsi rouno, kudamua häi suvaičči, kudaman periä hänel vaččua tuskai, kudamattah häi ičcie ei ni smiettinyh. Se andoi vägie hänele, se vikse oli kaikis suurin dielo.

Anuksen čupul tuattua tietäh da mustetah äijät. Kunnivoijah hyvänny da kunnan ruadajannu. En rubie löyhkämäh, sit kai kes parembi anna sanotah rahvas, kenenke minun tuatal puutui ruadua. Minule ičel, konzu pagizen tädä, mindählienne juohuttu mieleh yksi tuatan pagin telefonas.

Ruavos midälienne rodih, se problemu pidi järgieh sellittä, huogavopäiväh kaččomattah. Tuatto soitti erähäl ruadajal, sanoi: pidäy tulla ruadoh. Se mies nikui ei tahtonuh, väcki midälienne vastah. Tuatto painoi omua dai jälgimäi sai händy omah puoleh. Minä konzu kuulin sidä, duumaičin: kui bo rahvas voijah muga ruadua, sanuo tuatale "ei", konzu häi iče nikonzu nikelle nikerdua muga ei sanonuh. Konzu pidi, ainos autoi, luadi da ruadoi kai, midä kzytiti. Ga se soitto oli harvoi moizii soitandoi. Muite ainos vai hyviä kuulin da tässä kuulen omas tuatas.

Se pagin painui mieleh vikse sendäh, ku iče toiči viäritän ičcie. Nuorembannu olles toiči en kuunnelluh tuattua, laškistelimos. Ga se nuoruttu dai

mytty vai. Nygöi kai olis toizin.

Kolme lastu, nelli bunukku

Myö lapset olimmo tuatan ämmätettävät da äbäzöitävät. Meidy häi ylen äijäl huoli da zobotti, kui bo rubiemmo elämäh olemah. Konzu meil midägi pahoi rubei menemäh, ga enämbi meidy hänel oli pahua miely. Häi muitegi joga dielon, joga pahan mielen otti ičcehes.

Harvah kävyin kodih, en ainos piässyh. Ezmäi pidi opastuo, sit ruadua. Nygöi žiälöičen. Tänapäi toinah vie harvembah ajelen, ga se jo toizen periä. Tulet kodih, joga kerdua konzu rubiet autobusas heittymäh, mugai kurkoi kulkuh nouzou da kyynälet silmile. Ei nävy tuattua vastuamas. Häi joga kerduahäi kävyi suattamah da ainos tuli vastah.

Hyvä ku sit telefonat roittih. Joga aigua sai soittua. Muamo mustelou: tuatto ehtäl ruadau kai ruavot, ottau sit telefonan, sanou: nygöi zvonin Lenal. Konzu sanoi sen, ga rožis kai muutui. Silmii myö nägyi, kui suvaiččou da on ylbei omas lapses.

Mustan, konzu tulinkodih jälles tut-

kindoloi huogavumah, ga jo vägi palan kodissah astuimmo, tuatto ni kzyzy ei, kui bo tutkindot mendih. Minä suutuksis rouno sanon: "Midäbo et ni kzyzy, kui bo tutkindot mendih?" "Ga tijänhäi kai hyvin on, toizin sinul ei ni voi olla". En jo suuttunuh sendäh, nareko kzyzin. Toinah oli hyviä miely kuulta se.

Oigieh eliä

Tuatto oli oigei ristikanzu. "Konen" ruadajat kirjutettih hänes: "Viktor Petrovič oli hyväsydämelline ristikanzu. Ruadoi äijän, eigo ičele čestii eččinyh, eigo hyödy, eigo kiitändiä vuottanuh, a kiittä, suvaija da kunnivoija händy oli mis." Parembi toinah ni sano et.

Tuattua ainos mustelen. Tänapäi rubien ku liijakse hyväkse menemäh libo pitkysizäliske heityn, ga kerras rouno tuatan sanat kuulen: "Aiga olet oksu! Heitä vellin! Ale-vu!". Ei häi nikonzu minuu čakannuh, ei ni sanonuh nimidä pahua. Se minä vie toiči opin opastua händy, sanoin ku ei sua joga toizenke hyvin olla, kui häi on. Ga en olluh oigies. Se tuatto oli oigei.

« Eigo ičele čestii eččinyh, eigo hyödy, eigo kiitändiä vuottanuh, a kiittä, suvaija da kunnivoija händy oli mis.

Bunukoile died'oi oli kaikis paras da armahin.

KUVA: JELENA FILIPPOVA, "OMA MUA"

Rodukunnan vanhin

NIKOLAI FEKLISTOV

Kogo muailmas en ole vie nähnyh mostu rodukundua, kudamien keskenäzet välit oldas moizet lämmät, sydämellizet, luotettavat, moittomat, abevumattomat, kaikile mielyttävimmät, kui karjalazil. Sidä myö säilyttämö kogo ijan.

Tämän rodukunnan vahniman roindupäivy oli ylen pienes karjalazes hieruzes, kuduadu sanotih Omell'an Selgy. Hänen tuattah da muamah mendih yhteh pruzniekkupäiväl erähäs karjalazes hieruzes, da sit suurel toine toizeh rakkahuol vallittih ičelleh uvven eländykohtan – čoman hieruzen ylen miellyttävän järvyön rannal. Sie rauhažas luonnon meheväs karjalazes čuppuzes Jumalan silmäillen jäviives rovun jatkai – Stepan Grigorjev, kudai nygözele rodukunnale, kudai jo levii muailmale, rodih vanhimakse. Hänele tänävuon täydyi 90 vuotta. Konzu puuttuu tämän ristikanzanke ihastuksis piästä paginale, sit näit hänen silmis kogo karjalazen rahvahan mennyön elaijan, kudai andau uvvele polvele vägie da uskuo.

Tämän rodukunnan vanhemban vastinehekse tuli naine, kudamal pandih nimekse čoma An'noi Grigorjeva, St'opin mučoi. Erähät vie kadehtittihgi hänen čomuttu sydämellisty da korgiedu ristikanzallistu kul'tuurua.

Tämä puaru konzu jäviives pruzniekkupäivin hieruh, kaikil pruznuiččijoi oli ihastuksis himo kuččuo heidy gostih. Kaikkii miellytti, kui hyö toine tostu kunnivoittih da joga sijas avuttettih. Heijän mollembien silmis ainos nägyi vai täydymätöi sydämelline syvaičcus toine toizeh. Iče rodukunnan vahnin St'oppi paginan keskes muaničči:

– Myö nikonzu emmo sudre elänyh, vet meile mučoin kel vuidii hyvin roduu jatkua, emmohäi voinnuh ni smiettie, kui elaiğu terväh meni, a sit elaijas vet meile rodih hyvyön piäle vie seičcie lastu – putin rovun jatkajii. Muaničen heijän kuldzien nimet sen mugah, kui hyö muailmale piästih: ezmäine oli armas poigu Miša, kudai ei ehtinyh ni omua elaiğua eliä, nuorete puuttui Valgoven'ale atomnoin räjähtyksen jälgilöile ruadoh, kunne tiedämättömänny kadoi. Mišan jälles rodih ylen čoma tyttöine Gal'a, sit Lus'a, hänele jälgeh työt Tamara, Val'a da Maša. Sit kui meile sanotah: pahnan pohjimazennu rodih Gen'a-poigu, häi ruadau Kondupohjas inženierannu.

Meijän rodukunnas kaikin oldih puhtasverizet da hyvän mielen kandajat, kai tyttäret mendih miehele vai yhten kerran da joga tyttärel on kaksin lapsin. Kaikis kuvves perehis kai lapset ollah moittimattomat, ni yhtes perhehes ei ole juomarii da niken pahalleh nikus ei räznävöije, eigo nikelle pahuttu luaji. Minul nygöi ei ole nimis da nikus huigei eletyn elaijan jälgilöi, i duumaičen, ku minun rodukundalazet nygöi ei sorruta huijuttomikse.

» TOIMITUKSEH KIRJUTETAH

Passibo
kirjutuksis

VERA LARIONOVA

Terveh teile, Oma Mua -lehten toimituksen ruadajat. Himoittas löyhkiä, ku Kummažien pajattajat -rubriekan kirjutuksii mielihyväl lugietah Alavozes. Ket vie ei tilattu Oma Mua -lehtie, hyö kai kirjutuksien koupit lehtis luajitah. Onnuako, terväh liženöy Oma Mua -lehten tiluajua meijän kyläs. Täs Dubininan Zinale sanoin: "Zina, jo olen sinuh nähte lehteh kirjutuksen työndänyh, terväh painetah! Minä sinule koupien luajin sit." "Ga minul jo lehti tilattu on sulakuus", löyhkäy häi. Propojevan Svetan bunukku sanoi buabale: "Anna minule lehti, minä rubien kiely opastumah kirjutuksien avul. K'arževan Veran tytär kyzyi minul työndiä hänele lehti, ku lugie karjalakse muamah näh. Tiižän, nämmä kirjutukset "Kummažen" naiset pietäh ruokos, omis perehien arhiivois. Minun kirjutustu voinan lapsih näh, kudai oli painettu "Omas Muas" mulloi, beregoiččou Marija Murujeva, kuduah näh minä kirjutin. Kogo pereh jo kymmenin kerroin lugi sen. Lehten toimituksele sanommo suuret passibot ruavos, ku lehti on hyövylline da mielykiinnittäi.

Silmänlipahtus:
Rekluamah näh

Reklumat, reklumat, eigo se pädis karjalakse – mainos? Mittumii vai ei ole mainoksii – seinil, paččahil, aijoil, dorogoin piäliči riputettuloi.

Televiizoran kaččojes onnuako puolet programmois ollah mainokset – toiči ei himoita hyviä programmua kačču mainoksien täh. Ihan tottu – terstavunnuot olemmo kaikkih mainoksih...

Kuiliennöy ei ammui kävelimmö bunukan kel lähi mečikös, kunne puaksuh kävväh paikallizet eläjät huogavumah, puun välilöih oli riputettu moine čoma plakuattu-mainos, sanoinke: "Muam čomus – kai on sinun käzis" da kuvas čoma kukkaine lapsen kämmenil. Kai rodih hyvä mieli da ližäkse otin vie kuvii omas bunukas da luonnos.

Gu olis enämbi luonnon vardoičusmainoksii da kuvii da gu rahvas ei piettäs meččiä toppien jätapaikannu, olis hyvä.

KUVU: IVAN SAVIN, SUOLUSMÄGI

Lilija Volčkova tuli elämäh Alavozen hieruh vuvvennu 1996 da kerras tartui karjalan kielen opastundah.

Karjal on minun
toine kodimua

» KUMMAŽET

Kummažen-joukon pajattajien joukos on yksi ven'alainen naine – Lilija Mihailovna Volčkova.

Naine pajattau karjalazii pajoloi, kuduat ollah joukon repertuaras. Meijän Alavozen kyläh häi tuli elämäh vuvvennu 1996 da kerras tartui karjalan kielen opastundah.

– Kuibo silläh, sanoi Lil'a Mihailovna, – kuduas kohtas elät, pidäy tiediä sen rahvahan kieli.

Vuvves 2000 naine pajattau Kummažet-joukos. Karjalan kieli hyvin tartuu piäh, mindäh sendäh Lil'al on hyvä musto. Karjalakse hänel on oikei sanomine. Abuu kielen opastamizes suau omas Kol'a-ukos, kudai on karjalaine.

– Karjal on minun toine kodimua, sanou Lil'a Mihailovna. – Tiä on hyvä luondo, hyvät rahvas. Tiä on minun kodi. Alavozen školas opastui minun Sergei-poigu. Nygöi häi loppou yliopiston. Tytär eläy Sahalinal, ruadau neftikampanies.

Mielydi Lil'a meijän eländykohtah. Kezäpäivil oman ukon kel suvaiččou käveltä meijän dorogazii myö. Puaksuh voit nähtä

häny pyöräl ajamas.

– Liikkumine on hyvä tervehyöh niškoil, on varmu Lil'a.

Ajelles da kävelles luonnon helmas naine suvaiččou ottua tofotokuvua. Elaijas Lil'al puutui äijän matkustua. Naine oli Uzbekistuanas, Tadžikistuanas, Armeenies, Čečn'as, Oseeties, Čukotkal, Suomes, Ruočis, Horvuaties.

Lil'a Mihailovna ei voi olla joute. Kol'anke hyö pietäh ogrodua. Kazvateh ouvoššii, kartohkua. Lil'a suvaiččou kazvattua piha- da pertikukkua. Lil'a luguu äijän kniigua da lehtie. Tiedoloi ečči internetan avulgi.

Ei pane bokkah käzi-ruadoloigi. Maltau ommella dai niegluo. Naizel on nieglottuu sobua, kudualoi et eroita laukas myödəvis. Viegi parembat ollah, omah luaduh nieglottu.

Lilija Mihailovna on roinnuhes Sverdlovskoin alovehel, Nižnii Tagil-linas. Lil'an muamo Manisa da tuatto Madhat ollah tatuarat. Perehes oli kolme lastu – kolme sizärdy. Vahnembat opastetih lapsii ruadamah, perehes oldih omat perindöt. Kois oli ven'an päčči, lämmitetih sidä hallon

da hiilen vuoh. Pastettih blinua, mannupiiraidu, valmistettih tatuaroil "keitinpiiruađu"riisunke. Lil'a mustelou, kui muamah luadi kodilapšua.

Vahnembat kai väit pandih lapsien kazvatandah da opastundah. Perehes suvaittih pajattua. Lil'al oli čoma iäni, kuigi muamal.

Opastumah Lil'a lähti kuuzivuodizennu da opastui hyvin. Školavuvvet mendih Nižnii Tagilas. Sil aigua Lil'a pajatti Odnoklasniki-horas. Kymmenenden kluasan loppi Tadžikistuanas. Sit opastui P'atigorskan yliopistos vierhien kielten pedagoguinstituutas. Opastujes yliopistos pajatti Zor'aine-ansamblis dai angliekielizes pajojoukos. Kai opastunduvuvvet opastui vaiku "viidozih".

– Kuibo sinä nenga hyvin opastuit? diivimmös minä.

– Musto on hyvä, vastuau naine, – dai hos ruado, hos opastus pidäy muga järjestiä, ku ehtie enämbi.

Lopukse paginua minä tahtoin tiijustua midä Lil'a ajattelou karjalan kielen opastundah näh.

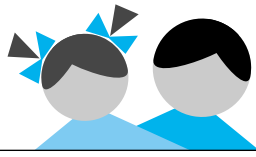
– Jygeigo on sinule ičelles opastuo karjalakse? kyzyn hänel.

– On jygei, ga pikkarazin askelin edehpäi da edehpäi suau opastuo, vastai Lil'a. – Minun miele, lapsih opastundu tartuu parembi, migu vahnembazih ristikanzoih. Sithäi pidäs zavodie opastua pienyössäh. Školas opastundas on vähä, hyvä olis, ku lapset koisgi kielidy kuultas. Pidäs gu vahnembat kois paistas karjalakse. Opastuttas omis buabolois, vahnembazis, kuni vie on kespäi opastuo. Ei yksi školan opastundu karjalan kieleh anna hyviä tulostu, kuni kois ei ruveta pagizemah. Kieldy opastujien vahnembil pidäy kannattua lapsii opastundas. Sehäi on heijän ezi-izien kieli.

Viehäi Suomen mua on lähäl. Äijät kävväh sinne ruadoh da huogavumah. Karjalan kieldy tiedäjes Suomesgi parembi selgiet.

Lil'a Mihailovna opastuu pagizemah karjalakse. Tiijustau karjalan kul'tuurua, perindölöi dai pidähes nämis tiedoloi omas elaijas. Minä mietin, gu Lil'ua voit sanuo omakse karjalazekse. Daigi äijät rahvas, kui minä uskon, mennäh minun myödəh.

VERA LARIONOVA,
Alavoine

» **SUARNU-OZUTELMU**

Ozuttajat: muamo, tuatto, Man'a-tytär, Van'oi-poi-gu, Syöjätär, tyttözet, päčči, pihl'ai, jogi, nieglikko, hanhet, kuuzahazet, heboine, kaži.

Laval on kodi. Koispäi tullah muamo,
tuatto, tytär da poigu.

M u a m o (tyttärele): Man'aine, myö läh-
temmö linnah ostoksile, työ jättö kodih,
kačo velleie.

M a n' a: Hyvä, hyvä. Muamo da tuatto tuo-
gua meile bobastu.

Tuatto val'l'astau hebozen.

T u a t t o: Tuommo lahjat da vie tuomazet.

Muamo da tuatto ajettih hebozel.
Man'a da Van'oi kizatah miäččyzenke.
Tullah tyttözet.

T y t t ö i n e: Man'aine ozuta sinun uuttu
tyttisty, mittuine on.

M a n' a: Van'oi istu täs, minä terväh tulen.

Tytöt juostah kodih. Van'a jäi yksinäh.
Meččy. Seizou kodi. Kois ymbäri kävelöy
Syöjätär.

S y ö j ä t ä r (pajattau):

Sagies mečas minun kodi,
Ylen korgies kohtazes.
Tijän minä ken kus eläy
Joga pienes ragozes.

Syöjätärhäi minä olen,
Kaikin minuu varatah.
Meččy elätit ku nähtäh,
Ravieh pagoh n'el'utah.

S y ö j ä t ä r: Midäbo minuu varatah? Minä
elän yksinäh, igävy on.

Ottau kädeh binoklin da nouzou kodizen
pengerele.

S y ö j ä t ä r: Kačon midä mečas on, ken
jäi yksinäh, otan hänen tänne. A-haa!
Van'aine yksinäh on. Hanhet! Tulgua
tänne.

H a n h e t: Midäbo kučuit, buaboine.
S y ö j ä t ä r: Lendäkkiä kyläh, tembakkua
Van'aine raviezeh da tuogua tänne!

Hanhet lennetäh, otetah Van'aine da lennetäh
meččäh.

V a n' a i n e: Man'aine, sizär avvuta, av-
vuta!

Man'a tulou koispäi, ei ole velleie.

M a n' a: Avoi-voi, kunnebo Van'oi meni?
K a ž i: Hanhet temmattih Van'aine, juokse
meččäh.

Man'a jouksou da kirguu:

M a n' a: Van'aine, kusbo olet?

Seizou päčči, pajattau:

P ä č č i: Suolu, maido, jäiččäine,
Jauhuo tänne pane.
Pastan, pastan magiezen,
Piiraihuon mie teille.

M a n' a: Päčči, päčči, sano, kunnebo han-
het lennettih.

P ä č č i: Syö minun piiraihut, sit sanon.

M a n' a: Ei pie, kois on parembua.

P ä č č i: En ni sano.

Da kiändy sellin. Tyttöine juoksou ielleh.

Seizou pihl'ai da pajattau:

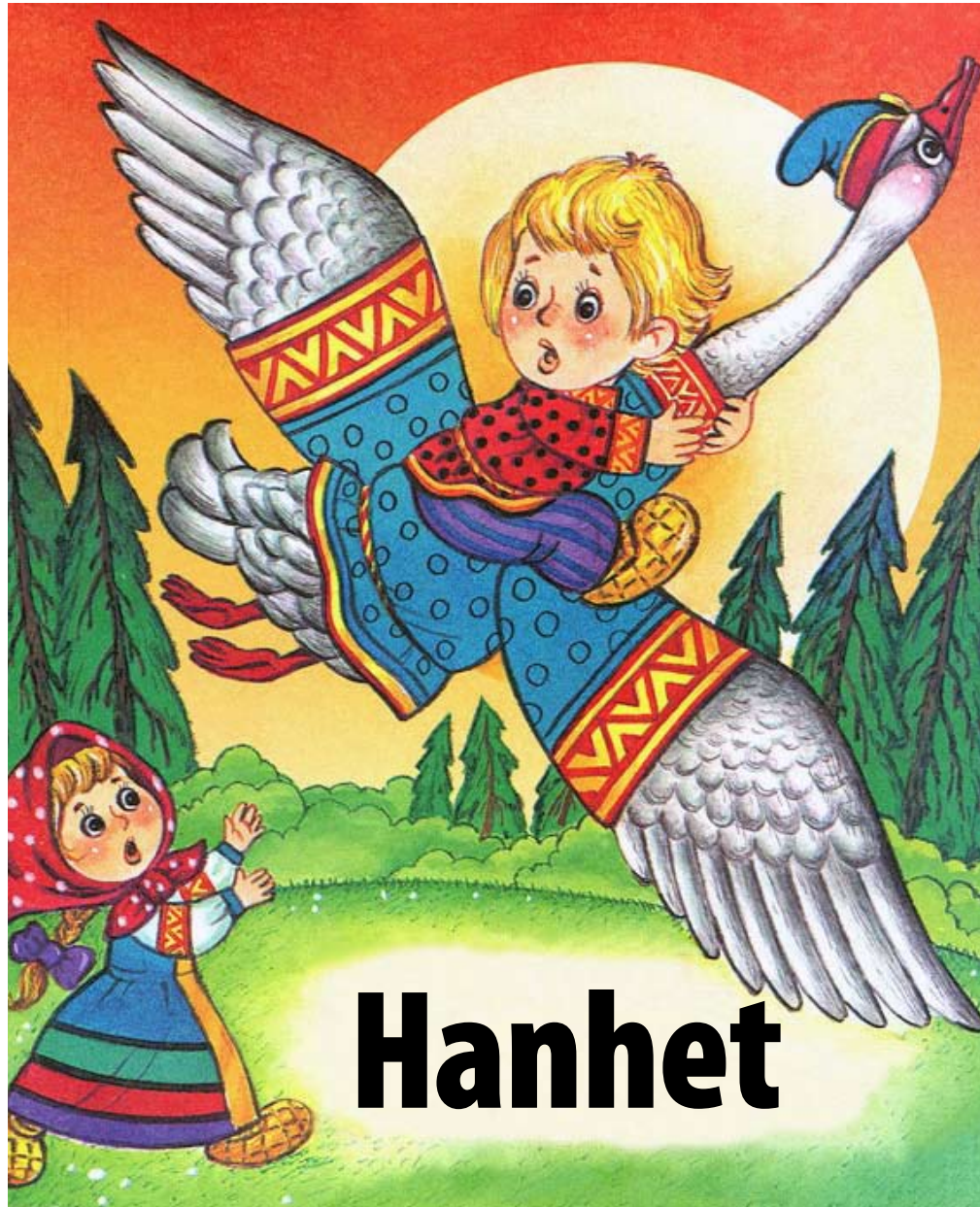
P i h l a i: Nurmikol puuhuzet
Kerävyttih piirizeh.
Koivut, kuuzet, pajuzet
Da vie čomat tuomizet.

Panen ruskiet helmizet,
Vihandazen pluat'azen.
Taričen mie gostile
Magien ruskien marjazen.

M a n' a: Pihl'ai-puuhut, sano kunnebo han-
het lennettih.

P i h l a i: Syö minun marjastu, sit sanon.

M a n' a: Ei pie, kois on mandžoidu.

Hanhhet

P i h l a i: En ni sano sit.

Man'a juoksou ielleh. Jogi vastah.
Tyttöine-jogi tansiu.

M a n' a i n e: Jogi, jogi, sano kunnebo han-
het lennettih.

J o g i: Syö minun kiiselii, sit sanon.

M a n' a: Ei pie, kois on parembua.

J o g i: En sano.

Man'a astuu da itköy:

M a n' a: Hätken mečas kävelin,
Vellytty mie eččizin.
Varuan mečas yksinäh
Eigo tule kedä täh.

Astuu mečas nieglikko:

N i e g l i k k ö: Suvaičen mie meččästy,
Äijän lövvän syömisty.
Ongo gribua, marjastu.
Kannan pezäh lehtyty.

M a n' a: Nieglikko, sano, kunnebo hanhet
lennettih!

N i e g l i k k ö: Näin, näin, läkkä ozutan.

Hyö astutah meččiä myö.

Syöjätär tulou kodizespäi Van'an kel.

S y ö j ä t ä r (Van'oile): Van'aine, elosta täs,
minä lähten syvvä keittämäh, älä nikun-
ne mene.

Syöjätär menöy kodizeh.

N i e g l i k k ö: Kačo, Van'aine yksinäh on,
tembua käis da juokse pagoh, kuni han-
het ei nähtä.

M a n' a: Kuibo sinä?

N i e g l i k k ö: Älä varua, minul on niegla-
zet, en minä hanhilo varua, juokse, juok-
se. Syö päčän piirahuttu, pihl'ajan mar-
jastu da joven kiiselii, sit hyö avvutetah.

M a n' a: Passibo nieglikko.

V a n' a i n e: Man'a, ota minuu kodih.

M a n' a: Juoksemmo raviezeh.

Lapset juostah meččäh.

Syöjätär tulou koispäi: Avoi-voi, kunnebo
Van'aine meni?

Ottau kädeh binoklin da kaččou.

S y ö j ä t ä r: Ahah, Man'aine oli täs. Han-
het, hanhet! Ravieh lapsien peräh, tem-
makkua Van'aine, tuogua järilleh.

Hanhet lennetäh peräh. Man'a juoksou joven
luo.

M a n' a: Jogi, jogi peitä meidy.

J o g i: Syö minun kiiselii.

Man'a syöy kiiselii, jogi peittäy heidy aldoloil.
Hanhet lennetäh siiriči.

M a n' a: Passibo, jogi.

Juostah meččiä myö. Tuli vastah pihl'ai.

M a n' a: Pihl'ai, pihl'ai peitä meidy.

P i h l a i: Syö minun marjastu.

Man'a raviezeh syöy marjat. Pihl'ai oksazil peit-
täy lapset. Hanhet lennetäh siiriči, ei nähtä
heidy. Man'a da Van'aine juostah ielleh.
Tulou vastah päčči.

M a n' a: Päčči, päčči, peitä meidy.

P ä č č i: Syö minun piiraihut.

Man'a syöy piiraihuon. Päčči peittäy lapset
päččilavval. Hanhet lennetäh meččäh. Lapset
juostah kodih.

Linnaspäi ajetah hebozel muamo da tuatto.

M u a m o: Lapset, koisgo oletto?

Koispäi tullah Man'a da Van'aine.

T u a t t o: Myö toimmo teile lahjat.

Muamo da tuatto sebäillä lapsii.

Kai ozuttajat kerävyttäh lavale da pajatetah:

Suarnaine keräi kai meijät yhteh,
Opasti äijäl, kui pidäy eliä.
Ystävil abuh tule vai ainos,
Kiitämmö sinuu täs meijän pajos.

Pajo, pajoine, lennä da lennä,
Rinnal seizommo_ kačommo silmih.
Sovus eliä on hyvä täs meil,
Sulaval iänel myö sanommo teil.

LOPPU

Karjalakse kiändi TAMARA ŠČERBAKOVA

» **RUNOHUAVOINE**

JELENA HARLAMOVA

Kahizijat

Meijän talois
Seinän tagan
Kahizijat eletäh.

Toinah kažit
Pitkyhännät,
Toinah hiiret
Suajah lämmiä.

Toinah pienet
Muahizet
Kävellä sie
Hil'l'azeh.

Keitetäh sie
Syömizii
Kahizijois
Sobazis.

Toinah ehtäl
Myöhäzeh
Puhutah hyö
Pillizih.

Hiiret heidy
Varatah,
Seinien tuakse
Peitytäh.

Mama sanoi:
Tuuli sie.
Tuuli oksii
Lekuttu,
Oksil st'oklua
Krabaittau.

Kummalline vakkaine

Minun pienes saduizes
Pitkäl hoikal jalgazel
Ezmäi oli kukkaine,
Sit sih rodih vakkaine.

Särähytän käzis sen:
Kenbo hyppyi vakkazes?
Oldaneho hernehet?
Vaigo pienet kivyzet?

Avain minä vakkazen.
Siehä ollah siemenet!
Nygöi minä ellendän,
Kukkazet mis kazvetah.

Luuhut

Persiekkazen minä söin,
Luuhuon omah saduh
toin.
Kukkien keskeh istutin,
Kevial rosku kazvoi sih.

Minä rinnal kykötän,
Vihandastu silitän.
Ellendän sen minä nenga:
Se on persiekkazen hengi

Karjalakse on kiändänyh
ZINAIDA DUBININA

Terveh tulgua forumale!

» Keväkuun 10.–15. päivinny Petroskois pietäh enzimäine Eepilline forumu

FORUMAN PROGRAMMAS:

10. keväkuudu

19.00 Petroskoin Kanzalline teatru. Foruman avajazet. Karg Kucub -IV Rahvahienvälizen festivualin avajazet. (Piäzy on kuččulippuloin mugah).
21.00 Kluubu-restoruanu “Bege-mot”. Karjalazet kižat -illačču.

11. keväkuudu

11.00 Kantele-taloi. Mariiskoin horeograafien master-kluussua (Karg kucub -festivualin hantuzis).
11.00 Karjalan kul'tuuruopisto. Karjalazen horeograafien master-kluussu (Karg kucub -festivualin hantuzis).
12.00 Perindöllizien neroloin keskus. Dizainukeskus da käzineroloin biznes-inkubatoru -projektan prezentatsii.
15.00 Vihod-mediakeskus. Karelian Craft -ozutelun avajazet.
15.00 Karjalan kanzalline teatru. Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualih yhnnyzien joukkoloin ezittymine.
18.30 Kondupohjan Taidodvorču. Mari El -ansamblin konsertu.
21.00 Kluubu-restoruanu “Bege-mot”. Folk dance party -illačču.

12. keväkuudu

12.00 Kondupohjan linnu. Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis.
12.00 Kiži-suari. Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis.
14.00 Kentjärven kylä. Kul'tuurutaloi. Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis.
14.00 Šuojun kylä. Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis.
14.00 Petroskoi, Solommenoje. Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis.
14.00 Belije kl'uč'i -sanatourii. Päikeseratas -ansamblin konsertu. (Estounii).
16.00 Karjalan muuzikkuteatru. Onego-Klassik II Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis. (Piäzy on maksulline).
16.30 Kirovan lagevo, Petroskoi.

KARJALA eepilline forumu

Flešmob Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis.

17.30 Tsehu “Petrovskaja sloboda”. Tansumarafonu (Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis).
19.00 Kirovan lagevo, Petroskoi. Konsertu (Onego-Klassik II Rahvahienvälizeh festivualin hantuzis).

13. keväkuudu

15.00 Kanzallizien kul'tuuroin kes-

kus. Eloksen ratas -etnolaboratourien pajojoukot pajatetah yhtes.

18.00 Kirovan lagevo, Petroskoi. Karg Kucub -IV Rahvahienvälizeh festivualin salbajazet.

18.00 Veškelyksen kylä. Veškelysetnoku'ltuurine keskus. Lapsien ouperu “EIGU” karjalan kielel.

21.00 Kirovan lagevo, Petroskoi. Mari El -ansamblin konsertu.

14. keväkuudu

Laulujuhlat-pajopruazniekku Petroskois

10.00 Karjalan kanzalline muzei. Horataido XXI-luvul -seminuaru.
12.00 Karjalan kanzalline teatru. Lapsien ouperu “EIGU” karjalan kielel.
14.00 Karjalan filarmounii. Ezitytäh Karjalan da Ven'an pajojoukot.
14.00 Karl Raution muuzikkuopisto. Ezitytäh Karjalan da Suomen pajojoukot.
14.00 Karjalan kanzalline muzei. Ezitytäh Petroskoin da Suomen pajojoukot.
16.30 Karjalan taidomuzei. Karjalaine perindö -ozuttelun avajazet.
19.00 Karjalan muuzikkuteatru. Laulujuhlat-pajopruazniekan avajazet. (Piäzy on kuččulippuloin mugah).
21.00 FM-kafe. Etnoillačču.

15. keväkuudu

10.00 (kogo päivy) Pol'arnii odissei-kluubu. Pol'arnii odissei -kluuban ekskursiet.
11.00 (kogo päivy) Karjalan kanzalline muzei. Ozuttelut “Runoloin da stari-noin mual” da “Perindölline talovus”.
12.00 (kogo päivy) Kirovan lagevo. Kaikenmoizet pivot, ozuttelut, myöndät, myös voibi kačču fil'moi da spektakli-loi.
12.30 Kirovan lagevo. “Pajopeldo”. Pajatetah Karjalan, Estounien, Suomen da Moskovon alovehen pajojoukot.
14.00 Junost'-stadion. Karjalazen Kyykkä-kižan master-kluusat.
15.00 Karjalan taidomuzei. Karjalan taidoilijat Margarita Jufa da Jegor Kukuškin pietäh master-kluusat.
17.00 Karjalan kanzalline teatru. Kivikirja-spektakli suomen kielel.
19.00 Kirovan lagevo. Laulujuhlat-pajopruazniekan salbajazet.
20.00 Kirovan lagevo. Vladimirske rožečniki -pajojoukon konsertu (Vladimir-linnu).
21.00 Kirovan lagevo. Värttinä-folkjoukon konsertu (Suomi).

» SIÄNENNUSTUS

	Petroskoi				Anus				Priäzy				Suojärvi				Sortavala				Pitkyrandu			
	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY				
06/06	☾	+11	☀	+19	☾	+13	☀	+20	☾	+11	☁	+21	☾	+11	☀	+19	☾	+13	☀	+20	☾	+15	☀	+20
07/06	☾	+11	☀	+19	☾	+12	☀	+20	☾	+11	☁	+20	☾	+10	☀	+20	☾	+12	☀	+20	☾	+14	☀	+19
08/06	☾	+10	☀	+19	☾	+11	☀	+21	☾	+10	☀	+22	☾	+10	☀	+21	☾	+11	☀	+21	☾	+13	☀	+19
09/06	☾	+12	☀	+22	☾	+11	☀	+23	☾	+11	☀	+24	☾	+11	☁	+24	☾	+11	☀	+23	☾	+12	☀	+20
10/06	☾	+13	☀	+20	☾	+14	☁	+22	☾	+13	☀	+22	☾	+13	☀	+21	☾	+14	☁	+22	☾	+14	☁	+19
11/06	☾	+10	☀	+17	☾	+13	☁	+20	☾	+10	☀	+19	☾	+11	☁	+20	☾	+13	☁	+20	☾	+12	☀	+18
12/06	☾	+9	☁	+18	☾	+13	☀	+21	☾	+9	☀	+20	☾	+10	☁	+20	☾	+13	☀	+21	☾	+12	☁	+18

On otettu: www.gismeteo.ru

HALDIVOICĶIJAT: Karjalan tazavallan Zakonoinhyväksynderähmä, Karjalan tazavallan halličus, Karjalan Rahvahan Liitto da Julguamo “Periodika”
Karjalan rahvahan lehti
Alustettu keväkuus 1990

**Piätoimittai Natalja Sinitskaja
Julguamon da toimituksen
adressi:**
Titovan piha 3, 185035 Petroskoi,
Karjalan Tazavaldu
→ Tel: (814-2) 78-05-10
→ E-mail: omamua@mail.ru
INTERNET: <http://omamua.ru>

ILMAHPIÄSTÄI:
→ Valdivolline Periodika-laitos
→ Painettu Verso-painamos
185031 Petroskoi, Varkauksen
randu-uuličču, 1a
→ Kirjoile pani Ven'an Federatsien kirju-painoalan komiteti
→ Registrunoumeru 0110927

INDEKSU 51894
→ Painettavakse №21(1161)
on allekirjutettu 12.00 čuasuu 04.06.2013
→ Painandulugumiäry 700
→ Tiluandu 473
→ Hindu 10 rubl'ua
Redizainu – Fenomen-mediajoukko (Piiteri)
www.design-smi.ru

ISSN 0110-9278

9 770110 927009